

MĚSTO PÍSEK

Komise životního prostředí

V Písku dne 19.01.2023

Z Á P I S č. 01/2023

z jednání, které se konalo dne 16.01.2023 od 17:00 hodin
v zasedací místnosti v budově MěÚ Písek, Velké náměstí 114/3 v Písku

Přítomni

Bc. Tomáš Hrdý, RNDr. Jiří Fiala, Ing. Ondřej Feit, Ing. Karel Kratochvíle, Mgr. František Fořt, Mgr. Andrea Žáková, Ing. Bc. Kateřina Nebesová, Ing. Halina Šárková, Radek Hudec

Ing. Miloslav Šatra – sekretář
Roman Mára – zástupce sekretáře

Nepřítomni

Omluveni

Hosté

JUDr. Ing. Michal Čapek – starosta, Martin Brož – radní, Ing. Jakub Šimoník – ZEVO Písek, Ing. Jiří Morávek – odborný konzultant (ochrana ovzduší, dotace), Ing. Milan Kajtman – odborný konzultant (energetika)

PROGRAM

1. Přivítání členů Komise životního prostředí na 1. pravidelném jednání v roce 2023 a seznámení s programem jednání.
2. Schválení zapisovatele.
3. Projednání a schválení termínů jednání Komise životního prostředí v roce 2023 (termíny i čas).
4. Seznámení členů Komise životního prostředí s náplní činnosti komise.
5. Plán odpadového hospodářství města Písku – aktualizace nebo zpracování nového plánu odpadového hospodářství města, jakožto koncepčního prvku s výhodou vyhodnocování.
6. Projekt ZEVO Písek.

JEDNÁNÍ

1. Úvodem přivítal předseda Komise životního prostředí (dále jen komise ŽP) Bc. Tomáš Hrdý a sekretář komise ŽP Ing. Miloslav Šatra všechny přítomné na 1. pravidelném jednání komise ŽP v roce 2023 a seznámili je s programem jednání.

2. Jako druhý bod programu bylo schválení zapisovatele. Jako zapisovatel byl pro 1. jednání komise ŽP navržen pan Roman Mára s tím, že zápis bude před schválením předsedou zaslán k připomínkám všem členům komise ŽP. O tomto bylo hlasováno s výsledkem: Pro: **9**, Proti: **0**, Zdržel se: **0**.
3. Jako třetí bod programu bylo projednání a schválení termínů jednání komise ŽP v roce 2023. Předseda komise ŽP Bc. Tomáš Hrdý navrhl, aby se jednání komise konaly vždy před jednáním rady města. Z tohoto důvodu navrhl následující termíny jednání komise ŽP:
6. února, 6. března, 3. dubna, 9. května, 22. května, 26. června, 17. července, 4. září, 16. října, 20. listopadu a 11. prosince 2023 vždy od 16:00 hod. Proti tomuto návrh nevznesl nikdo z členů komise ŽP námitky.
4. Jako čtvrtý bod programu byli členové komise ŽP seznámeni s náplní činnosti komise. Komise životního prostředí projednává zejména tyto otázky:
 - žádosti o stanovisko zastupitelstva města Písku k posouzení vlivu stavby na ŽP (EIA)
 - generel zeleně
 - plán svozu odpadu
 - koncepce a změna systému svozu odpadů
 - posuzování záměrů a investic města s dopadem na oblast životního prostředí
5. Jako pátý bod programu byl Plán odpadového hospodářství města Písku (dále jen POH). Předseda komise Bc. Tomáš Hrdý informoval přítomné členy komise ŽP o tom, že dle platného zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech již není povinnost města mít POH zpracovaný. POH jednotlivých měst totiž plně nahradil POH kraje. Předseda komise ŽP Bc. Tomáš Hrdý však navrhl, aby město Písek přesto nechalo tento POH aktualizovat nebo zpracovat nový, jakožto koncepční prvek s výhodou vyhodnocování. S tímto souhlasila i Mgr. Andrea Žáková, kdy podle jejího názoru by byl tento dokument potřebný. Ing. Karel Kratochvíle vznesl dotaz, kolik zpracování nového POH stojí. Ing. Šatra uvedl, že před několika lety stálo zpracování POH cca 50-70 tisíc Kč. O zadání zpracování POH města Písek pro rok 2023 a následující bylo hlasováno s výsledkem: Pro: **9**, Proti: **0**, Zdržel se: **0**.
6. Jako šestý bod programu byl projekt ZEVO Písek. Na úvod informoval přítomné členy komise ŽP Ing. Jakub Šimoník, jednatel společnosti ODPADY PÍSEK s.r.o. a ZEVO PÍSEK s.r.o., z jakého důvodu bylo vybráno právě zařízení pro energetické využití odpadu (dále jen ZEVO). Ing. Šimoník uvedl, že byly zkoumány různé varianty a technologie, jako zplyňování a pyrolýza odpadů, technologie ERVOeco apod., ale nikdo z propagátorů jednotlivých technologií nebyl schopen předvést v reálném provozu zařízení na zpracování potřebných 50 tisíc tun odpadu. U výše uvedených technologií byl navíc problém získat z odpadu materiál se stálou výhřevností. V ČR jsou v současné době čtyři zařízení ZEVO, z nich nejmodernější je zařízení ZEVO Plzeň v Chotíkově. Projekt ZEVO Písek je společný projekt měst Písek a Strakonice. Studii proveditelnosti pro tento projekt zpracovala společnost EVECŮ Brno, s.r.o. a tato studie sloužila jako podklad pro zpracování dokumentace dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). Tato dokumentace byla zaslána k posouzení Ministerstvu životního prostředí ČR (dále jen MŽP), kam bylo také možno zasílat k tomuto záměru připomínky. Jedná se o finančně nákladný projekt, a proto bylo požádáno o dotaci. Teprve na základě kladného stanoviska MŽP k záměru ZEVO Písek bude zpracován podklad pro zastupitelstva měst Písek a Strakonice, zda v projektu pokračovat nebo ne. Bc. Tomáš Hrdý vznesl dotaz na podíl města Písek na nákladech na zařízení ZEVO Písek. K tomu Ing. Šimoník odpověděl, že se předpokládá dotace ve výši 55 % celkových nákladů a zbylých 45 % by hradila společnost ZEVO PÍSEK s.r.o., která by si na financování vzala úvěr. Z výše uvedených důvodů se nepředpokládá finanční spoluúčast města Písek ani města Strakonice. Závěrem Ing. Jakub Šimoník uvedl, že projekt je zatím v přípravné fázi a záleží na tom, jak dopadne posouzení dokumentace EIA a zda bude schválena žádost o dotaci. Teprve v případě kladného stanoviska k dokumentaci EIA a schválení dotace budou o projektu rozhodovat zastupitelstva měst Písek a Strakonice.

Mgr. František Fořt vznesl dotaz, kdo bude ručit za případný úvěr pro společnost ZEVO PÍSEK s.r.o. Ing. Šimoník odpověděl, že město Písek a město Strakonice.

Dále si vzal slovo Ing. Milan Kajtman, jako odborný konzultant v oblasti energetiky. Ing. Kajtman uvedl, že v oboru energetiky pracuje již 23 let. Od roku 2012 spoluvlastní bioplynovou stanici, která dodává teplo i Teplárně Písek a.s. Ing. Kajtman uvedl, že problematika zařízení ZEVO Písek má dvě roviny – politickou a odbornou. V rovině politické se domnívá, že město Písek mělo začít komunikovat s veřejností podstatně dříve. V rovině odborné vidí u zařízení ZEVO Písek následující problémy:

1. Město Písek samo produkuje ročně cca 4 500 tun odpadu a v případě výstavby zařízení ZEVO Písek se do tohoto zařízení bude svážet odpad i z jiných města a obcí v množství cca 50 tisíc tun ročně, což bude znamenat značný nárůst dopravy jak ve městě, tak okolních obcích.
2. Co se týká výroby tepelné energie, je třeba vyrábět teplo co nejbliž spotřebě. Jedním z možných řešení jsou velká tepelná čerpadla, která jsou schopna zásobovat teplem celé bytové domy. Dále je možné instalovat tepelná čerpadla ve výrobních závodech v průmyslové zóně. Další možností je výměna kotle na uhlí v Teplárně Písek za kotel na biomasu. Není třeba ani zatracovat vytápění plynem. V současné době se sice cena plynu vysoká, ale časem mohou ceny plynu zase klesnout a stabilizovat se. Další možností je připojení za zdroj tepla z jaderné elektrárny Temelín. Jak je vidět, tak možností, jak získat energii pro vytápění, je celá řada.

Pan Martin Brož vznesl dotaz na Ing. Kajtmána, zda v případě výstavby zařízení ZEVO Písek nebude toto zařízení konkurovat bioplynové stanici, kterou Ing. Kajtman spoluvlastní. K tomu Ing. Kajtman uvedl, že konkurovat nebude. Dále pan Brož uvedl, že v případě dopravy odpadu je třeba zkoumat také tzv. uhlíkovou stopu této dopravy. Každopádně při dopravě na kratší vzdálenosti např. do třech zařízení vznikne rozhodně méně emisí než při dopravě na delší vzdálenosti do jednoho centrálního zařízení.

Mgr. Andrea Žáková k návrhu Ing. Kajtmána na výměnu kotle na uhlí za kotel na biomasu uvedla, že již v současné době je na trhu nedostatek biomasy. Jelikož poptávka po biomase převyšuje nabídku, cena biomasy stoupá a bude stoupat i v budoucnu, neboť na území ČR se uvažuje o instalaci nejméně dvou kotlů na biomasu s ohromnou kapacitou, což v budoucnu poptávku po biomase a její cenu ještě zvýší. Za těchto podmínek nemá smysl uvažovat o výměně kotle na uhlí v Teplárně Písek za kotel na biomasu. Toto potvrdil i JUDr. Ing. Michal Čapek, který uvedl, že cena štěpky za poslední rok několikanásobně stoupla.

Ing. Kajtman navrhl, ať tedy Teplárna Písek a.s. nabízí občanům pořízení a instalaci tepelných čerpadel. K tomu uvedla Mgr. Andrea Žáková, že v případě instalace velkých tepelných čerpadel by se jednalo o značnou investici a tepelným čerpadlům musí být zajištěn dostatečný zdroj elektrické energie. A jsme zpět u problému, kde a jako tuto elektrickou energii za rozumnou cenu vyrobit. Z tohoto důvodu dává zařízení ZEVO Písek ekonomický smysl. Zařízení ZEVO Písek by také plně nahradilo stávající kotel na uhlí v Teplárně Písek.

Ing. Šatra uvedl, že cena za ukládání odpadu na skládku se ze zákona neustále zvyšuje. Pokud někdo uvádí jako fakt, že v roce 2035 se bude recyklovat 65 % komunálního odpadu a zařízení ZEVO Písek nebude mít dostatek odpadu, tak pokud bude plněn společný cíl EU recyklovat 65 % komunálního odpadu do roku 2035 (55 % do roku 2025 a 60 % do roku 2030), pak nebude mít dostatek odpadu ani zařízení ZEVO Vráto, která má plánovanou kapacitu 160 tisíc tun odpadu ročně. Dále Ing. Šatra uvedl, že cíl recyklovat v roce 2035 65 % komunálního odpadu je spíše nereálný.

Bc. Tomáš Hrdý uvedl, že občané chtějí pokračovat v třídění odpadů. Někteří občané však mají obavu, že v zařízení ZEVO Písek se budou spalovat i tříděné odpady. Vznesl tedy dotaz na Ing. Šimoníka, jak to bude s tříděním odpadu v souvislosti se zařízením ZEVO. K tomu uvedl Ing. Šimoník, že zařízení ZEVO Písek pouze nahradí skládkování odpadu. Třídění odpadů ve městě tedy zůstane zachováno. Tříděný odpad ani není možné ze zákona zpracovávat v zařízeních pro energetické využití odpadu (ZEVO).

Dále Ing. Šimoník uvedl, že trend množství komunálního odpadu je narůstající. Plán POH JČK, který je platný do roku 2025 počítá s vybudováním dvou až pěti zařízení ZEVO s kapacitou 20-50 tisíc tun odpadu ročně. Zařízení ZEVO Písek je tedy plně v souladu s výše uvedeným POH JČK.

Ing. Halina Šárková k otázce třídění uvedla, že hlavním problémem při třídění odpadu konkrétně na sídlišti Portyč je anonymita. Dále navrhla označit kontejnery jednoduchými piktogramy nebo obrázky s návodem pro třídění. K tomu uvedl Ing. Šatra, že všechny sběrné nádoby na tříděný odpad ve městě jsou označeny samolepkami od společnosti EKO-KOM a.s. se základními informacemi, co do kterých sběrných nádob patří. Dále byl v minulosti do každé domácnosti distribuován materiál – „Průvodce tříděním odpadu v Písku“, který je k dispozici také na webových stránkách města. V předchozích letech vyšlo mnoho článků na téma třídění odpadů. Problém je však v tom, že ten, kdo chce třídít si potřebné informace zjistí nebo najde, ale tomu, kdo třídít nechce, nepomohou ani ho nedonutí žádné samolepky, etikety, návody nebo články.

Mgr. František Fořt k problematice ZEVO uvedl, že stále jen hovoří o tom, zda ZEVO Písek ano či ne. Toto však lze řešit více variantami. Diverzifikace totiž dává větší jistoty, než se spoléhat na množství dovezeného odpadu. K tomu uvedl pan Brož, že samozřejmě existují i jiné technologie zpracování odpadu, nejsou však v takovém stádiu vývoje, aby v praxi fungovaly u množství odpadu 50 tisíc tun ročně. Mgr. Fořt vynesl dotaz, co se bude dělat s odpadem, který zůstane po spálení a kolik bude stát jeho likvidace. Ing. Šimoník odpověděl, že po spálení odpadu zůstane cca 30 % škváry, kterou lze skládkovat na běžných skládkách nebo jsou k dispozici technologie, kdy se z této škváry stane materiál využitelný ve stavebnictví. Na skládkách bude stejně zneškodňován i méně energetický odpad (odpad s malou výhřevností).

Ing. Ondřej Feit konstatoval, že z dnešní diskuze jasně vyplynulo, že je více možností, jak získat teplo. V případě odstranění odpadu po roce 2029 však už tolik možností není. Tam bude výběr pouze ze dvou možností, a to buď vlastní zařízení ZEVO Písek nebo cizí (monopolní) zařízení ZEVO Vráto. Ing. Feit dále vynesl dotaz, zda se v zařízení ZEVO Písek bude spalovat celý obsah sběrných nádob (popelnic 110 litrů a kontejnerů 1.100 litrů černé barvy) na směsný komunální odpad (dále jen SKO)? K tomu uvedl Ing. Šatra, že v zařízení ZEVO Písek se bude spalovat celý obsah sběrných nádob na SKO.

Mgr. Andrea Žáková uvedla, že uhlí bude dříve či později končit a zařízení ZEVO Písek vyřeší dva problémy najednou, a to čím nahradit uhlí při výrobě tepla a kde a jak likvidovat odpad. Výhodou zařízení ZEVO Písek je blízká vzdálenost od Teplárny Písek a využívalo by se stávající zařízení teplárny bez nutnosti větších investic. Navíc zařízení ZEVO Písek vyrobí jak teplo, tak elektrickou energii.

Ing. Halina Šárková upozornila na to, že dle studie zařízení ZEVO Písek přesahuje doporučený limit emisí prachových částic. Legislativou ČR schválený limit roční průměrné koncentrace PM_{10} je $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. WHO v roce 2021 stanovila doporučený limit roční průměrné koncentrace PM_{10} $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Výsledky studie k ZEVU Písek uvádí pozadí ročních imisních limitů PM_{10} cca $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Limit průměrné roční koncentrace $PM_{2,5}$ je legislativou ČR stanoven na $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Doporučený limit WHO z roku 2021 je pro roční průměrnou koncentraci $PM_{2,5}$ $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Pozadí ročních imisních limitů $PM_{2,5}$ se ve studii k ZEVU pohybují v úrovni do $13,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$. To znamená, že výsledné hodnoty se podle oficiálního vyjádření WHO z roku 2021 pojí se zvýšenými zdravotními riziky u citlivých skupin obyvatelstva (senioři, děti, astmatici, chronicky nemocní). Výše uvedené viz str. 21 studie Ing. Olgy Krpatové Posouzení vlivů na veřejné zdraví záměru ZEVO Písek. Ing. Šárková vynesla dotaz, zda zhotovitel bude brát v potaz i tyto WHO doporučené hodnoty. Zda je možnost se inspirovat u již zbudovaných ZEVO a existuje technologie, jak emisní hodnoty prachových částic snížit u projektu ZEVO Písek na WHO doporučenou úroveň. K tomu uvedl Ing. Šatra, že prachové částice jsou obecně velkým problémem. Platnou legislativou jsou stanoveny zdravotní normy a limity, které musí zařízení ZEVO Písek splňovat a dle studie i splňuje. Město Písek také v průběhu uplynulých let zavedlo různá opatření ke snížení zatížení prachovými částicemi, a to plynofikace, výsadby zeleně, pravidelné čištění komunikací, tzv. zelené vlny na semaforech apod.

Závěrem Bc. Tomáš Hrdý navrhl, aby bylo radě města navrženo zpracování analýzy možností výroby tepla a nakládání s odpadem. O tomto bylo hlasováno s výsledkem: Pro: **9**, Proti: **0**, Zdržel se: **0**.

Návrhy usnesení komise jako podnět pro radu města

1. Zadat zpracování POH města Písek pro rok 2023 a následující.
2. Zadat zpracování analýzy možností výroby tepla a nakládání s odpadem ve městě Písek.

Jednání komise ŽP bylo ukončeno v 19:40 hod.

Předseda komise

Bc. Tomáš Hrdý

(podpis)

Zapsal

p. Roman Mára